

Indicadors d'impacte de revistes

Sumari

1. [Què és el factor d'impacte](#)
2. [Com es calcula](#)
3. [L'avaluació de l'activitat investigadora del professorat](#)
 - 3.1. [Com trobar...](#)
 - 3.1.1. [Índex d'impacte i com consultar-lo al Journal Citation Reports](#)
 - 3.1.2. [Quartil](#)
 - 3.1.3. [Citacions rebudes i com consultar Web of Science](#)
 - 3.1.4. [Bases de dades que indexen una revista](#)
 - 3.2. [Més ajuda...](#)
 - 3.3. [Com saber si m'han citat](#)
4. [Indicadors d'impacte de revistes espanyoles](#)
5. [Altres recursos](#)
6. [Altres indicadors](#)
 - 6.1. [Índex h](#)
 - 6.2. [Altres indicadors al JCR](#)

1. Què és el factor d'impacte

El **factor o índex d'impacte** mesura la repercussió que ha tingut una revista en la literatura científica a partir de l'anàlisi de les citacions que han rebut els articles que s'hi han publicat. Permet comparar revistes, establir rànquings i reflectir la rellevància relativa de cada títol.

2. Com es calcula

El factor d'impacte correspon a la divisió del nombre de citacions que han rebut els articles d'una revista entre el nombre d'articles que s'hi ha publicat. Tot i que poden variar certs elements en el càlcul del factor (com el període d'anys o el tipus d'articles a comptar) i que s'han de tenir presents certes variables (articles breus amb gran nombre de referències, procedència i àmbit temàtic de les publicacions incloses), la fórmula més estesa és aquesta:

Nombre de citacions rebudes en un any concret pels articles dels 2 anys anteriors d'una revista dividit pel nombre d'articles publicats a la revista aquests dos darrers anys. És a dir:

$$\text{Factor d'impacte 2008} = \frac{\text{citacions que han rebut el 2008 els articles publicats el 2006 i el 2007}}{\text{nombre d'articles publicats en el període 2006-2007}}$$

Per exemple, calculem el factor d'impacte 2008 d'*Environmental history*:

Citacions que han rebut l'any 2008 els articles publicats el 2006 i 2007: $32 + 7 = 39$

Articles publicats el 2006 i 2007: $22 + 28 = 50$

Índex d'impacte 2008: $39/50 = 0,780$

No podem saber el factor d'impacte d'un article, però sí de la revista on s'ha publicat.

3. L'avaluació de l'activitat investigadora del professorat

Per acreditar els mèrits de la recerca, en general es demana:

- L'índex d'impacte de les revistes on s'ha publicat.
- El quartil on se situen aquestes revistes.
- Les citacions rebudes pels articles publicats.

Indicadors d'impacte de revistes

- Les bases de dades que indexen les revistes on s'ha publicat.

3.1. Com trobar...

3.1.1. Índex d'impacte

Apareix al *Journal Citation Reports* (JCR, www.accesowok.fecyt.es/jcr), elaborat per l'Institute for Scientific Information (ISI). S'edita anualment i té dues edicions: *Science* i *Social Science*.

Com consultar el factor d'impacte d'una revista al Journal Citation Reports

1. Accediu a la pantalla de cerca de JCR (www.accesowok.fecyt.es/jcr).
2. Trieu entre les dues edicions disponibles, *Science* i *Social Science* i l'any en què esteu interessats (el més recent en el cas de les avaluacions).
3. Escolliu l'opció *Search for a specific journal*.
4. Premeu *Submit*.
5. Busqueu el títol de la revista on heu publicat i premeu *Search* per obtenir els resultats.
6. Un cop finalitzada la consulta cal prémer *Log out* per sortir de la plataforma.

JCR també us permet veure les publicacions periòdiques per matèria, editor o país, i visualitzar les dades de tots els títols de publicacions periòdiques indexats.

3.1.2. Quartil

Si dividim el llistat de revistes ordenades de major a menor factor d'impacte entre 4 obtindrem 4 grups de revistes: cada conjunt és un quartil. Així, en el primer quartil hi haurà les revistes amb el factor d'impacte més alt. Per veure el quartil on se situa una revista, podeu:

- consultar JCR (premeu el títol de la revista i, a continuació, *journal ranking*),
- consultar In-RECS (els quartils surten indicats en el llistat),
- calcular-lo dividint el nombre total de revistes d'un llistat entre 4 per saber quants títols tindrà cada quartil.

3.1.3. Citacions rebudes

Podeu trobar-les consultant *Web of Science* (www.accesowok.fecyt.es/login), que inclou *Sciences Citation Index* (SCI), *Social Sciences Citation Index* (SSCI) i *Arts and Humanities Citation Index* (AHCI), d'on s'extreuen aquestes dades segons cada especialitat. Podeu buscar per autor, títol de l'article o de la publicació, afiliació, etc.

Com consultar Web of Science

1. Accediu a www.accesowok.fecyt.es/login.
2. Trieu la pestanya *Web of Science*.
3. Busqueu els articles amb el formulari: per autor, títol de l'article o revista, etc.
4. Premeu *Search*.
5. Visualitzeu els resultats. A sota de cada article del llistat de resultats indica el nombre de vegades que ha estat citat.
6. Cal prémer *Log out* un cop finalitzada la consulta.

Al web www.recerca.uab.es/jcr de la Unitat de Gestió de Dades de l'Àrea de Gestió de la Recerca de la **Universitat Autònoma de Barcelona** trobareu més informació, i a l'apartat *Publicacions de la UAB* hi ha una base de dades on s'han buidat els articles del professorat de la UAB indexats a *Web of Science*; inclou el nombre de citacions rebudes per article.

Indicadors d'impacte de revistes

3.1.4. Bases de dades que indexen una revista

DICE, LATINDEX, MIAR i RESH¹ mostren a quines bases de dades està indexada una revista, però tampoc no hi ha totes les revistes publicades. Si la revista no apareix en aquests recursos es pot consultar el web de l'editor de la base de dades, per si ofereix aquesta informació.

3.2. Més ajuda...

Podeu consultar les guies d'ajuda d'ANECA (www.aneca.es) i CNEAI. Els criteris considerats de qualitat i els índexs vàlids per a l'avaluació estan publicats a la Resolució d'11 de novembre de 2008² (vegeu ves.cat/aej4).

La revista on he publicat NO apareix al JCR...

Tot i que *Journal Citation Reports* inclou el factor d'impacte de més de 7.500 publicacions periòdiques, no hi figuren totes les revistes publicades. A més, el seu càlcul del factor d'impacte té certes limitacions:

- Poca o quasi nul·la presència de revistes no anglosaxones o en llengua no anglesa.
- La qualitat d'una revista ve determinada també per altres factors (comitè editorial, compliment de la periodicitat, resums, etc.), que no sempre es tenen en compte.
- Existència de diferents hàbits de publicació i graus de citació segons les àrees temàtiques i les especialitats; per tant, no permet comparar revistes de disciplines diferents.
- Només conté informació sobre revistes (no inclou la publicació en llibres, per exemple).

No apareixo com a autor a Web of Science...

A banda de buscar pel títol de l'article o de la revista, proveu de buscar-vos en el camp d'autor pel segon cognom en lloc del primer, ja que sovint les bases de dades anglosaxones tracten el primer cognom com si formés part del nom i indexen pel segon. Per evitar-ho, uniu els vostres cognoms per un guió a l'hora de signar els vostres articles i utilitzeu un **Nom Bibliogràfic Únic**³.

També us pot servir d'ajuda l'*Author Finder*, una eina de *Web of Science* per buscar autors i que permet seleccionar les diferents variants d'un mateix nom (per exemple: López, E.; López, Elena; López-Pérez, Elena) tenint en compte la disciplina i la institució de l'autor.

3.3. Com saber si m'han citat

La base de dades de la Unitat de Gestió de Dades de l'Àrea de Gestió de la Recerca de la **UAB** (www.recerca.uab.es/jcr) us ofereix aquesta informació, però només si es tracta d'articles indexats per les bases de dades de l'ISI.

Altres eines que permeten obtenir dades sobre les citacions que rep un autor són:

- **Getcited** (www.getcited.org). Base de dades on podeu registrar-vos i entrar les vostres publicacions. Podeu buscar per publicació, autor, departament o institució, veure informació sobre els documents que s'han introduït i les citacions que han rebut.
- **CiteSeerx** (citeseerx.ist.psu.edu). Motor de cerca de literatura científica, especialment sobre tecnologies de la informació. Per a cada document recuperat podeu veure les citacions que ha rebut. També calcula un índex d'impacte.

¹ Vegeu més informació i l'enllaç per accedir a aquests recursos en aquesta mateixa guia, apartats *Indicadors d'impacte de revistes espanyoles* i *Altres recursos*.

² Resolució d'11 de novembre de 2008, de la Presidència de la Comissió Nacional Avaluadora de l'Activitat Investigadora, per la qual s'estableixen els criteris específics en cada un dels camps d'avaluació. (Publicada al BOE el 22.11.2008: www.boe.es/boe/dias/2008/11/22/pdfs/A46906-46914.pdf).

³ Vegeu www.accesowok.fecyt.es/?page_id=117 per a més informació.

Indicadors d'impacte de revistes

- **Google Scholar** (scholar.google.cat). Motor de cerca de literatura científica desenvolupat per Google. Per a cada document recuperat ofereix les citacions rebudes i articles relacionats.
- **Researcher ID** (www.researcherid.com). Eina que està desenvolupant ISI que permet registrar-vos, penjar el vostre currículum i contactar amb altres investigadors de la vostra àrea. També podeu veure els autors que han citat un article (sempre que estigui indexat a *Web of Science*) i altra informació relacionada.

4. Indicadors d'impacte de revistes espanyoles

Davant les limitacions de JCR, han aparegut altres recursos on trobareu informació sobre revistes publicades a Espanya:

- **DICE: Difusión y Calidad Editorial de las Revistas Españolas de Humanidades y Ciencias Sociales y Jurídicas** (dice.cindoc.csic.es). Complementari al RESH, valora la qualitat de les revistes tenint en compte aspectes com la presència d'autors no vinculats a l'entitat editora, l'avaluació externa dels originals o quines bases de dades en fan difusió.
- **Factor de Impacto Potencial de las Revistas Médicas Españolas** (ime.uv.es/imecitas/factor_impacto.shtml). Estudi elaborat per l'Institut de Historia de la Ciència y Documentación López Piñero amb l'objectiu de determinar el factor d'impacte de les revistes biomèdiques espanyoles del 2001 al 2005. També calcula l'índex d'immediatesa i explica els criteris d'inclusió de revistes i articles.
- **IN-RECS: Índice de impacto, Revistas Españolas de Ciencias Sociales** (ec3.ugr.es/in-recs). Elaborat pel grup d'investigació EC3 de Evaluación de la Ciencia y de la Comunicación Científica de la Universidad de Granada. Calcula el factor d'impacte indexant gairebé 200 títols de revistes espanyoles de l'àmbit de les ciències socials. Inclou dades des de 1996. Es pot consultar per matèries i per títols de revistes, articles, autors i institucions.
- **IN-RECJ: Índice de impacto, Revistas Españolas de Ciencias Jurídicas** (ec3.ugr.es/in-recj). Realitzat pel mateix grup d'IN-RECS però per a revistes de dret. Indexa més de 60 títols de revistes espanyoles i inclou dades des de l'any 2001. Es pot consultar per matèries i per títols de revistes, articles, autors i institucions.
- **RESH: Revistas Españolas de Ciencias Sociales y Humanas**, valoración integrada e índice de citas (resh.cindoc.csic.es/indice_citas.php). Elaborat pel Grupo de Trabajo de Evaluación de Revistas de Ciencias Sociales y Humanas del CINDOC. Dóna l'índex mitjà d'impacte de més de 150 revistes espanyoles del 1999 al 2004, prenent com a base les citacions rebudes en els últims cinc anys. Estableix un rànquing de revistes segons la seva qualitat, aporta dades sobre el seu ús i influència i indica quines bases de dades indexen cada revista.

5. Altres recursos

- **EigenFactor.org** (www.eigenfactor.org). Desenvolupat pel Department of Biology de la University of Washington. Per a cada revista ofereix l'*Article Influence*, que mesura el prestigi de la revista a partir de les citacions rebudes durant els darrers cinc anys, i l'*Eigenfactor*, que mesura el valor dels articles publicats en un any determinat. S'inclou a JCR.
- **ERIH: European Reference Index for the Humanities**. Selecciona revistes de qualitat de l'àmbit d'humanitats i les classifica segons la seva difusió (internacional o local). Es recullen en les *initial lists* (www.esf.org/research-areas/humanities/erih-european-reference-index-for-the-humanities.html).
- **Essential Science Indicators** (sauwok.fecyt.es/esi/home.cgi). Elaborat també per ISI, aquest recurs dóna els rànquings de citacions per científic, institució, país i revista. També inclou altres indicadors, com els documents més citats dels darrers 2 i 10 anys. Cal tenir en compte que s'han de comparar les dades obtingudes amb la mitjana de la seva disciplina (consultable a *Baselines*).
- **Latindex** (www.latindex.unam.mx). Llistat de revistes científiques de Llatinoamèrica, Carib, Espanya i Portugal seleccionades i classificades segons criteris de qualitat establerts pels grups d'especialistes del Sistema Latindex. Es pot consultar per títol, matèria, país, editorial i paquets bibliogràfics on està indexada. Dóna informació completa sobre la revista.
- **Llistes CARHUS Plus+**. Desenvolupades per l'AGAU, es tracta d'una classificació de revistes científiques de ciències socials i humanitats segons el seu impacte i qualitat. Es consulta per àrees

Indicadors d'impacte de revistes

temàtiques i està previst que s'actualitzi cada dos anys (www10.gencat.net/agaur_web/AppJava/catala/a_info.jsp?contingut=carhus).

- **MIAR: Matriu d'Informació per a l'Avaluació de Revistes** (bd.ub.es/miar). Elaborada pel Departament de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona, conté informació sobre la qualitat de les revistes de ciències socials i humanitats. Fa un rànquing basat en l'ICDS (Índex Compost de Difusió Secundària), que té en compte en quines bases de dades s'indexa o es buida una revista.
- **Mi Perfil Investigador** (www.accesowok.fecyt.es/?page_id=744). Mostra un informe bibliomètric amb informació sobre la producció, col·laboració i visibilitat d'un o més autors. Les dades s'extreuen de les bases de dades de Thomson Reuters (ISI). Es pot delimitar per àrees temàtiques.
- **Publish or Perish** (www.harzing.com/pop.htm). Programa informàtic gratuït que analitza les citacions dels documents indexats per Google Scholar, a més d'oferir l'índex h i altres indicadors.
- **SCImago Journal & Country Rank** (www.scimagojr.com). Portal obert que pren com a base la informació continguda a la base de dades *Scopus* (d'Elsevier). S'hi poden consultar indicadors de revistes científiques i països, com les citacions per article, l'índex h o *Scimago Journal Rank*, un indicador de visibilitat creat a partir de l'algorisme de *Page Rank* de Google.

Recordeu que tots els índexs tenen **biaixos**: poden no incloure les mateixes revistes, calcular el factor d'impacte de maneres diferents (tenint en compte més o menys anys), cobrir èpoques, temàtiques o àrees geogràfiques determinades, etc.

6. Altres indicadors

6.1. Índex h

Creat per Jorge Hirsch l'any 2005, l'índex h permet detectar els investigadors més destacats d'una disciplina. Un investigador té un *índex h* quan *h* dels seus documents han rebut com a mínim *h* citacions i la resta no té més de *h* citacions per document.

No obstant això, no serveix per comparar investigadors de diferents disciplines, no té en compte la qualitat de les revistes on es publica i perjudica els autors que publiquen poc, encara que els seus documents siguin molt rellevants i àmpliament citats.

Es pot consultar a *Web of Science*, *SCImago* i *Publish or Perish*.

6.2. Altres indicadors al JCR

JCR dona altres índexs bibliomètrics:

- **Índex d'immediatesa**: calcula la freqüència amb què els articles publicats per una revista són citats el mateix any.
- **Vida mitjana de les citacions incloses** (*cited half-life*): mitjana d'edat dels articles que citen la revista en un any determinat.
- **Vida mitjana de les citacions rebudes** (*citing half-life*): mitjana d'edat dels articles citats a la revista en un any determinat.

Edició setembre 2010

www.uab.cat/bib/

PREGUNT@

SERVEI D'INFORMACIÓ DE
LES BIBLIOTEQUES - UAB
www.uab.cat/bib/pregunta